

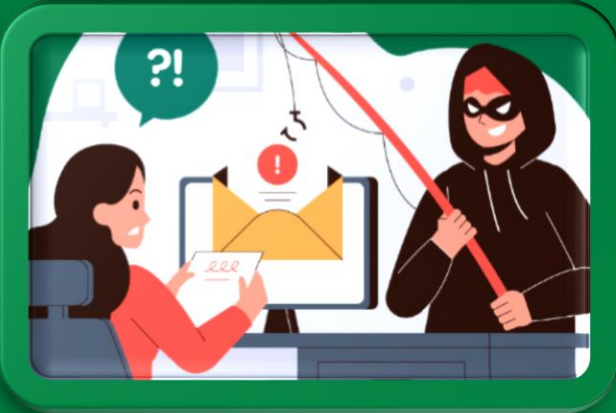

Where service is a way of life

ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਘੁਟਾਲੇ
ਸਾਈਬਰ ਜਾਗਰੁਕਤਾ ਦਿਵਸ - 04.12.2024

ਢੰਗ-ਤਰੀਕਾ

- ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ-ਭੁਗਤਾਨ ਵਾਲੀਆਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਘੁਟਾਲੇਬਾਜ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਆਕਰਸ਼ਕ ਨੌਕਰੀ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਨੇਹੇ/ਈਮੇਲਾਂ/ਕਾਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।
- ਘੁਟਾਲੇਬਾਜ਼ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵੀ ਪੀੜਤਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਨਾਮਾਂ, ਲੋਗੋ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਾਇਜ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਉਪਭੋਗਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਘੁਟਾਲੇਬਾਜ਼ ਫੋਨ ਕਾਲਾਂ, ਜਾਂ ਮੈਸੇਜਿੰਗ ਐਪਾਂ 'ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਘੁਟਾਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਗਾਊਂ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਕਸਰ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਜਾਂ ਤਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਲਾਂ/ਸੁਨੇਹੇ/ਈਮੇਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਇਬ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ

- ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਮਾਲਕ ਦੀ ਢੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਜ ਕਰੋ।
- ਨੌਕਰੀ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾਵਾਨ ਅਤੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਜੱਬ ਪੋਰਟਲ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹੋ।
- ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ। ਜਾਇਜ਼ ਮਾਲਕ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।
- ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸੰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਚੈਨਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

 ਕਿਸੇ ਵੀ ਔਨਲਾਈਨ ਵਿੱਤੀ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰਨ ਲਈ **1930** ਡਾਇਲ ਕਰੋ
ਜਾਂ WWW.CYBERCRIME.GOV.IN 'ਤੇ ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਈਮ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕਰੋ